

impact on world literature, the participants were given the opportunity to visit the places of Dahl's youth during the tour of Llandaff hosted by Prof. Damian Walford Davies, Head of Cardiff University's School of English, Communication and Philosophy, peppered with anecdotes from Dahl's life, as well as the readings of relevant excerpts from his works. Remarkably, we were also provided with many images from Dahl's life, kindly shared by Donald Sturrock, and moved by Tom Solomon's testimony of his friendship with Roald Dahl while taking care of him at Oxford's John Radcliffe Hospital, including the final days of Dahl's life.

It was a truly festive occasion celebrating a hundred years of Roald Dahl, the author of nineteen children's books, nine short story collections, as well as television scripts and screenplays, who changed the nature of writing and did wonders for children's literature and culture. Further proof of this is the very recent publication of the *Oxford Roald Dahl Dictionary* (June 2016), which continues to make this event quite a scumdidlyumptious affair.

Željka Flegar

Provođenje nacionalnoga projekta *Čitamo mi, u obitelji svi* OŠ *Vukomerec*, Zagreb, 2015./2016.

DOI: 10.21066/carcl.libri.2016-05(01).0037

Premda se o ovome nacionalnome projektu puno pisalo jer je već od 2011. godine sastavnica kurikula te godišnjega plana i programa osnovnih škola diljem naše domovine, korisno je prisjetiti se dobroga primjera rada školskoga knjižničara. Takvi projekti zasigurno čine knjižničarski rad kvalitetnijim, sadržajnijim i originalnijim jer se u naprtnjači među koricama osam različitih knjiga nalaze žanrovski raznoliki oblici: dječja priča, strip, beletristika za odrasle, slikovnica, priručnik za odgoj djece, priručnik za provođenje slobodnoga vremena, mitovi i legende te knjige za „male istraživače“.

Podsjetimo se ukratko tjeka događanja i planiranja toga nacionalnoga, razrednoga i školskoga projekta za učenike trećih razreda te njihove učitelje i roditelje koji koordinira školski knjižničar, a potiče, organizira i logistički podupire Hrvatska mreža školskih knjižničara.

Prvi je korak ravnateljjev pozitivan stav prema projektu. Zatim se obnavlja knjižni fond po povoljnijim cijenama, što utječe na odmak učenika od medija koji su dominantni u njihovu okruženju (mobiteli, televizija, računala) te na usvajanje navike čitanja i unapređivanje tehnika čitanja, što se potiče u svakome trenutku boravka u školskoj knjižnici. To su ujedno neki od važnih ciljeva projekta. Učenicima u današnje vrijeme može biti dostupno mnoštvo novih informacija u raznim medijima, ali je važno da izloženost djece tim informacijama kontroliraju roditelji, kao i to da im roditelji budu primjer. Nema kvalitetnijega poticaja i učinkovitije metode svladavanja tehnike čitanja nego kad učenik svakodnevno gleda svoje roditelje kako čitaju i zajedno provode vrijeme uz knjigu.

Drugi je korak roditeljski sastanak za treće razrede na kojemu knjižničari nastoje prevladati eventualnu nepovjerljivost roditelja, njihov strah od nepoznatoga i dodatnih obveza. Knjižničar prezentira roditeljima iskustva prijašnjih generacija učenika i roditelja koji su sudjelovali u projektu. Roditelji se zamole da napišu pokoju rečenicu (kritiku,

dojam, razmišljanje). Taj pisani trag pomaže knjižničaru doznati koja je knjiga njima bila korisna i što preporučuju za čitanje drugim roditeljima. Učenici su ponosni kada učiteljica ili knjižničarka čita razmišljanja roditelja i kada oni pridonose aktivnostima.

Tijekom 2015./16. školske godine imali su mogućnost izbora posebno zanimljivih knjiga, sadržajno i lijepo opremljenih, za sve uzraste. Izdvojit ću samo neke: *Mala vrtlarica*, *Zvjerologija*, *Alijenologija*, *Oceanologija* te *Velika otkrića: Dinosauri* koje su se čitale u skupini Malih istraživača. Roditeljima koji su ljubitelji stripova svidjeli su se radovi poznatoga ilustratora Darka Macana. U mnogim bilježnicama dojmova kao osobito zanimljiv izdvojen je izbor beletristike za odrasle jer su u naprtnjačama knjige *Večernji akt* Pavla Pavličića, *Samo majka i kći* Julijane Matanović te *Mala torba, velika sloboda* Sanje Pilić.

Neke su knjige enciklopedijskoga tipa, pa je postojala bojazan da će, uz školsku torbu i opremu, njezino nošenje učenicima zadavati problem. Pokazalo se da se naprtnjača nosi kući s lakoćom i velikim zadovoljstvom.

Kada prve naprtnjače napuste školske prostore i krenu u domove, animaciju preuzimaju knjižničari i učitelji u učionicama. Ako netko slučajno srijedom zaviri u učionice trećih razreda naše OŠ *Vukomerec*, naiđe na poticajan prizor. Učenici, po već uhodanome redoslijedu, ponosno vade knjige iz vesele naprtnjače, čitaju bilješke iz bilježnice dojmova i ushićeno pokazuju svoje literarne i likovne radove. Katkada se pojavi i koji pjesnik, čak cijele obitelji usklađuju stihove kao notne bilješke, kao na primjer u sljedećoj pjesmi učenice Lane Babić: „Knjige su zanimljive i krasne, / Sve su slikovite i jasne. / Osmijeh ne silazi s moga lica, / Kada me o vrtu uči „Mala vrtlarica“. / Družimo se i čitamo svaki dan, / Projekt je čaroban.“

Zanimljivo je da se roditelji uistinu trude naći vremena za naprtnjaču i da djeci nastoje prenijeti pozitivan stav prema knjizi i čitanju. Nema negodovanja, otpora ili nebrige prema naprtnjači.

Učiteljice Jasenka Goldner, Marija Vidaković, Roberta Šokić i školska knjižničarka nastoje učenike ohrabriti i poticati na originalnost u zapisivanju dojmova („Što vas je iznenadilo u mnoštvu različitih knjiga u naprtnjači, što je bilo zanimljivo, posebno, što vas je razveselilo, ima li nešto po čemu ćete naprtnjaču pamtiti?“). Učenici također crtaju obitelji kako čitaju, prilažu fotografije obitelji u trenutku čitanja ili pišu pjesme.

Analizirajući sadržaj obiteljskoga života i provođenje (organizaciju) slobodnoga vremena, zaključujemo da je velika potreba za zajedništvom, okupljanjem i razgovorom, koja se u projektu može ostvariti. Jedna je majka zapisala: „U današnjem užurbanom životu čovjek zaboravi na lijepe stvari. Proveli smo nekoliko prekrasnih dana čitajući zanimljive knjige. Hvala Vam na tome, a mi ćemo to pokušati i dalje ostvarivati.“, a druga: „Koliko prekrasnih knjiga leži na policama naše školske knjižnice? Hvala što ste neke od njih poslali u naše obitelji i obogatili nas...“.

Kako nam je cilj samostalno cjeloživotno čitanje i učenje stečeno na vlastitu iskustvu i doživljaju, kao trajna i nezamjenjiva navika, opisani projekt ima mnoge prednosti i važnost, osobito jer postaje dobra tradicija u hrvatskim školama. Zadovoljstvo je gledati učenike kako se vesele čitajući dojmove, kako pažljivo slušaju i uvažavaju jedni druge, međusobno se bolje upoznaju, ponosni su kada napišu poneku rečenicu, kada im roditelji veselo poziraju s naprtnjačom. Projekt osvježava svakodnevnicu i unosi živost u nastavu te

povezuje školske knjižnice, učionice i dom. Također razvija pozitivan stav učenika prema školskoj knjižnici i njihov interes za knjige.

Medijsko praćenje projekta (novine, radio i televizija, školski list, mrežna stranica) omogućuju da se dobra iskustva i aktivnosti prezentiraju i izvan škole. Ove školske godine projektne se aktivnosti provode u 149 osnovnih škola u Hrvatskoj. Josip Rihtarić neposredni je poticaj za pokretanje ovoga projekta dobio od slovenske kolegice Marijance Ajše Vižintin, koja je takav način poticanja čitanja (na školskoj razini) predstavila na kongresu slovenskih školskih knjižničara. Naš je projekt pak bio poticaj nastanku *Putujuće biblioteke* u Narodnoj biblioteci Požega iz Srbije, koju provodi Daniela Skoković, srpska predstavnik Međunarodne federacije knjižničarskih udruga (*International Federation of Library Associations – IFLA*).

Svojim primjerom sudionici projekta *Čitamo mi, u obitelji svi* nastoje biti inspiracija drugim knjižničarima u susjednim zemljama i potaknuti razvoj jednakih ili sličnih projekata poticanja čitanja, istaknuti važnost obiteljskoga čitanja i roditeljskoga uzora, a posebno knjižnice kao središta informacijske pismenosti.

Ljiljana Radovečki

Croatian Children's Books Awards in 2015

Hrvatske nagrade za dječju knjigu u 2015. godini

DOI: 10.21066/carcl.libri.2016-05(01).0038

Nagrada „Grigor Vitez“ – The “Grigor Vitez” Award

Igor Knížek. 2014. *Moj pustolovni planet* [My Adventurous Planet]. Zagreb: Alfa d. d. (Za tekst / Category: text).

Marsela Hajdinjak. 2014. *Djevojčica sa šibicama* H. C. Andersena i *Maca papučarica* Ele Peroci [The Matchgirl by H.C. Andersen and The Cat of Slippers by Ela Peroci]. Zagreb: Mozaik knjiga d.o.o. (Za ilustraciju / Category: illustration).

Nagrada „Grigor Vitez“ najstarija je nagrada za dječju knjigu u Hrvatskoj. Dodjeljuje se od 1967. godine u Zagrebu. Osnivač je i pokrovitelj nagrade Savez društava „Naša djeca“ Hrvatske. Dodjeljuje se za najbolji tekst i ilustracije iz jednogodišnje produkcije dječje knjige u Hrvatskoj. Sastoji se od diplome, statue „Ptica“ akademske kiparice Ksenije Kantoci i novčanoga iznosa.

Grigor Vitez (1911–1966) was a Croatian children's poet, translator and editor of children's books. Founded in 1967 in Zagreb by the Union of Societies “Our Children”, Croatia, the “Grigor Vitez” Award is the oldest children's book award in Croatia. The best literary text and illustrations selected from Croatia's annual production of children's books are awarded a diploma, a bird-shaped statuette (the work of the sculptor Ksenija Kantoci) and prize money.

Nagrada „Mato Lovrak“ – The “Mato Lovrak” Award

Melita Rundek. 2014. *Izubljena u ormaru* [Lost in a Wardrobe]. Zagreb: Alfa d.d.

Nagrada „Mato Lovrak“ dodjeljuje se u sklopu „Lovrakovih dana kulture“ u Velikome Grđevcu od 1992. godine za najbolji roman za mladež na hrvatskome jeziku objavljen u protekloj godini. Nagrada se sastoji od povelje i novčanoga iznosa.